

Etkinlik No	
Ders Adı	FELSEFE
Sınıf Düzeyi	10-11. Sınıf
Etkinlik Adı	Mutluluk Nedir?
Süre	40+40
Strateji, Yöntem ve Teknikler	Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Beyin Fırtınası, Analitik Düşünme, Yaratıcı Düşünme, Uygulama-Alıştırma
Materyal/Araç Gereç	Kâğıt, kalem, akıllı tahta
Disiplinler arası Boyut	Ahlak ve değerler alanıyla iş birliği yapılacaktır.
Kazanımlar	Mutluluk kavramların kaynağının ne olduğuna ilişkin öngörülerde bulunur. Felsefede mutluluk problemi üzerine tartışır. Etik ve mutluluk arasındaki ilişkiyi keşfeder.
Hazır Bulunuşluk ve Ön Hazırlık	Öğretmen sınıfa, mutlulukla ilgili bir sunu ve üç tane içi boş kutuyla gelir. Öğretmen, öğrencilere öncelikle “şu an ne olsa çok mutlu olurdunuz?” sorusuyla derse başlar.
Öğrenme Öğretme Süreci	Öğrencilerin “şu an ne olsa çok mutlu olurdunuz?” sorusuna verilen cevapları tahtaya yazılır ve bu konuda öğrencilerin farklı fikirleri görmeleri sağlanır. Öğretmen mutluluk ve felsefe tarihinde mutluluk problemiyle ilgili öne sürülen görüşlerle ilgili hazırlanmış olan sunu öğrencilere aktarılır. Sununun ayrıntıları Ek 1. de sunulmuştur. Daha sonra öğrencilere şu soru yöneltilir ve cevaplar tahtaya yazılır. <ul style="list-style-type: none">• Size göre mutluluğun tanımı ve kapsamı nedir?• Hangi filozofun mutluluk üzerine Verilen cevaplar üzerine sınıfta karşılaştırmalı bir tartışma sağlanır. Son bölümde öğrencilerle mutluluk oyunu oynanır. Oyuna ilişkin bilgiler Ek. 2’de verilmiştir.

Ölçme ve Değerlendirme	İnsanın bu dünyada yegâne amacı mutluluk mudur? Mutlulukla etik arasında nasıl bir ilişki vardır? Filozoflara göre mutluluğun kaynağı nelerdir?
Kaynakça	Tosun, C. M., Altıntop, S. (2017). Mutluluk Ahlakı Mümkün müdür?. <i>Pesa Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi</i> . 3(4), 182-192. Aegon, 2020. “5 Ünlü Filozofa Göre Mutluluğun Tanımı”. Erişim Adresi: https://blog.aegon.com.tr/5-unlu-filozofa-gore-mutlulugun-tanimi/ Dmy.info, 2017. “Mutluluk Nedir?” Erişim Adresi: https://www.dmy.info/mutluluk-nedir/

EK 1.

“Mutluluk, insan davranışlarının en önemli amaçlarından biridir. Mutluluk, bir isteğimizin yerine gelmesiyle duyduğumuz sevinçli ruh halidir. Felsefe tarihinde ise birçok filozof, mutluluğun ne olduğunu ve insanın nasıl mutlu olabileceğini üzerine düşünmüş ve farklı farklı görüşler belirtmişlerdir.

Yunan felsefesinin kurucularından olan Sokrates (MÖ 470-399), Onun ahlak anlayışında erdem, iyi ve mutluluk kavramları iç içe geçmiştir öyle ki erdem tanımı da mutluluk ve iyi kavramlarını kullanarak yapar. Her ne kadar erdemi insana özgü bir yetkinlik ve varoluşunun asıl amacı olarak tanımlasa da onun için erdem en nihayetinde özünde mutluluğa ulaşmak için aracı bir kavramdır. Sokrates ahlakı genel olarak “Kendini bil!” anlayışında temellendirir. Sokrates için insanın kendini bilmesi bedeninden ziyade ruhunu bilmesidir. Ruh kendisini yetkinliği olan akıl aracılığıyla tanıdıkça iyinin ve kötünün üzerindeki sis perdesi aralanır ve bu perde aralandıkça da insan erdeme yaklaşır erdeme yaklaştıkça da mutluluğa ulaşmış olur. (Tosun, Altıntop, 2017)

Aristoteles, eudaimonia olarak tabir ettiği mutluluğu akıl, erdem ve tefekkür ile birlikte tanımlamış ve kişilerin bunlarla birlikte mutlu bir yaşam sürebileceğini söylemiştir. O mutluluğu bir histen çok yaşam tarzı olarak nitelendirmiştir. Kişinin kendini gerçekleştirmesi, yani olumlu özelliklerinin üzerine gitmesi de Aristoteles’in mutluluk formüllerinden biriydi (Aegon, 2020).

Epikuros ömrünü ahlak, erdem ve mutluluk üzerindeki düşünceleriyle geçirmiş ve felsefesini de bu tanımlar üzerinde geliştirmiştir. Mutluluğu haz ile ilişkilendirmiş ve özgürlük, dostluk, sağlık gibi kavramlarını mutluluk formülünün içerisine katmıştır. Hazzı ise acıdan kaçınarak elde edeceğimizi düşünmüştür. Epikuros’un mutluluk adına başka bir önerisi ise ön yargı ve kuruntulardan arınarak tanrı ve ölüm korkusunun üstesinden gelmemizdir (Aegon, 2020).

Stoa felsefesinin kurucusu olan Kıbrıslı Zenon’a göre mutluluğun formülü doğaya uygun yaşamak ve ölçülü davranmaktır. Ona göre doğa insana doğru yönergeleri gösterir ve insan ancak doğayla denk düştüğünde mutluluğa kavuşabilir (Aegon, 2020).

İbn-i Sina’ya göre mutluluk dünyevi olandan bağımsızdır. Mutluluğa akıl ile erişilir. Gazali Kimya-yı Saadet eserinde İslam’ın gereklerine uygun yaşamayı ve dolayısıyla günahtan kaçınmayı kurtuluşun ve mutluluğun çaresi olarak görür. Farabi’ye göre insan mutlu olmak için yaratılmıştır. Sınırlı olsa da mutluluğu tek başına gerçekleştirebilir. İyi davranışlarının hedefi mutluluktur ve davranışlar sadece erdemle yönlendirilirse mutlu olunabilir (dmy.info, 2017)

Nihilist felsefenin kurucularından olan Nietzsche’nin mutluluğa dair görüşleri ise şöyledir: Huzurlu ve endişesiz bir yaşam sürme arzusu, hayata daha büyük anlamlar yükleyemeyen vasat insanlara özeldir. Daha doğrusu Nietzsche mutlu bir yaşam sürme gayesi hakkında bunu düşünüyordu. Ona göre mutluluk anlık ya da kısa süreli bir durumdu, geçiciydi. Uzun süreli bir mutluluğu ise “ideal tembellik” olarak tanımlamaktaydı. Ona göre insan kendi fikirlerini, özgürlüğünü ve iradesini savunarak, bunlara karşı olan engellerle mücadele ederek memnun bir yaşam sürebilirdi (Aegon, 2020).

Buddha mutluluğu bir gaye olarak tanımlamıyordu. Ona göre mutluluk yolun sonunda ulaşılabilecek bir sonuç değildi, yolun kendisiydi. Bu sebeple mutluluğa ulaşmak için yapılması ve gerçekleştirilmesi gereken ideal bir tanımdan ziyade tam da şu an yaşıyor, ilerliyor ve yol alıyor olduğumuz için mutlu olabileceğimizi söylemiştir (Aegon, 2020).

EK 2.

Öğretmen getirdiği üç kutunun üstüne sırasıyla;

- Mutlu olmam için kesinlikle olması gereken şeyler
- Mutlu olmak için sahip olmak istediğim şeyler
- Mutlu olmak için ihtiyacım olmayan şeyler

yazar ve öğrencilere küçük kağıtlar dağıtarak kendilerine göre uygun 3'er cevabı yazmalarını ve kutulara atlamalarını ister.

Cevaplar tahtaya yazılır ve genel bir tartışmaya girebilir. Vurgu, 'olması gereken' sütunundaki şeyler üzerinde olmalıdır. Öğretmen daha çok, mutluluk için “zorunluluk” içeren cevaplara daha çok vurgu yapmalıdır. Kişinin mutluluğuna engel olan şeylerin önemi üzerine tartışılır. Daha sonra aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilebilir.

- İlk kutuda yazılanlar (olması gerekenler) mutlu olmak için gerçekten çok mu önemli?
- Hayatında bunlar olmadan mutlu olduğun anlar oldu mu?
- Onlar olmazsa hep mutsuz mu kalacaksın?